

SEMANATORUL

ORGAN INVĂȚĂTORESC DIN CALIACRA

Director I. Nedelcu

Apare sub conducerea
unui comitet

Redacția și administrația
Școala primară Nr. 2 Bazargic

ABONAMENTUL
80 lei anual

Constatări dintr'o solie

de Eug. Răducu

Vă aduc în mod special constatările mele dintr'o zi, în Senatul țării, cu ocaziunea votării legii pentru un nou examen învățătoresc de gradul II.

Aceste constatări ne privesc pe noi, învățătorii, și reflectă în opinia publică imagini îngrijorătoare asupra soartei noastre și asupra celor ce așteaptă dela alții mântuirea.

Legea excepțională pentru un nou examen este repararea unei nedreptăți de apreciere a învățătorilor, produsă la examenul din Decembrie trecut, din pricina subiectelor date la teză, cari și până azi produc contraverse în ceea ce trebuie să se scrie cu privire la fiecare subiect!

Senatul a dat toată considerația acestei legi, încât chiar votată de către Cameră, a fost supusă unor modificări importante în favoarea corpului învățătoresc și a prestigiului lui.

S'a respins expunerea de motive cari justifică legea. Și bine s'a făcut, fiindcă cuprindea blamul nepregătirii culturale a învățătorilor, înfășurat într'o acuzație politică a regimurilor trecute. Ministrul nostru a precizat: „Accept legea, dar nu-mi însușesc expunerea de motive“. Așa a fost primită de Senat.

Dar constatarea cea mai de seamă, de o gravitate sângeroasă, s'a produs în momentul când a început dezbaterile acestei legi. În fotoliile adânci ale Senatului — în 3 fotolii — se agita în sufletele politicianizate, afumate de ură, o indignare reținută care a izbucnit cu insulte asvârlite dela unul la altul:

— Să nu mai faci politică; învățătorii sunt proști, vor să parvină, sunt hoși, fură și nu-și văd de școală!

— Nu știu carte; au scris că Bela Kun a apărut drepturile românilor!

— Da, pe cel care a scris despre vacă îl știi?

Așa se agitau în aceste fotolii, în ziua de 19 Februarie 1937, 3 nume de domni: Moțeanu, Marinescu, Cătuneanu!

De unde știți acestea? Ați corectat teze învățătorești? De ce vă preocupă ce a scris unul care a sfidat niște subiecte nepotrivite? De ce nu știți ce a scris cel ce a luat nota 10? De ce ați afișat lucrările rele și de ce tăceți lucrările bune ale învățătorilor?

Cine vă transmite denigrările lașe?

De ce răsturnați metoda sănătoasă care face apologia celor bune?

De ce ați intrat în marasmul negațiunii de care vă îngroziți văzându-l la alții? Și au amuțit insultele!

În același timp, la tribuna Senatului se ridicau pe rând reprezentanții de partide, toți reprezentanții prezenți — din unele partide câte 2-3 — ca să rostească solemn, cu strigăt de înduioșare, un cuvânt bun, de considerație și stimă pentru cei 48.000 învățători, risipiți uniform în adâncurile populare, ale acestei țări, unde toți fac democrație, fără ca cineva să ia pe umerii săi, în viața și preocupările sale greutățile de acolo, mizeria de acolo și răspunderile situațiilor josnice de acolo!

O singură autoritate, aceea conștiința a cunștențelor de neam, profesorul între hotare și dincolo, N. Iorga, s'a rostit desinteresat și numai pentru adevăr:

— D-voastră, Domnule Ministru, ați făcut bine fiindcă susțineți această lege de reparație; dar eu dusesem acest examen la constatarea muncii reale a învățătorimii, la fața locului, acolo la școală și în sat și desfilinșam examenul acesta de teorii savante!

— Da, Domnule Iorga, și eu consider aceste examene ca o ameliorare a situației materiale a învățătorilor, cari sunt plătiți mizerabil! A răspuns cealaltă autoritate, D-I Ministrul Dr. C. Angelescu.

A aplaudat tot Senatul, unde eram atâția oameni politici, numai oameni de conducere politică și învățători, senatori și ei, prezenți la ședință: Bradea-Tecuciu, Firicel-Olt, Gâscă-Soroca și cu mine dela Caliacra.

INVĂȚĂTORII și sănătatea satelor

În seara zilei de 21 Februarie a. c., d-l dr. Costinescu, ministrul sănătății a ținut o conferință la radio, în care ne aduce o învinuire nedreaptă și nejustificată. Din această conferință reiese că noi, învățătorii n'am contribuit nici cu fapta și nici cu sfatul în latura sănătății publice.

Față de aceste acuzații nedrepte, mi-am permis să scriu aceste rânduri care au scopul să dovedească celor ce nu știu încă, că învățătorii au avut și au — pe primul plan — în programul lor de lucru „sănătatea publică“ și că ei au făcut mult, foarte mult pentru sănătatea satelor.

N'am crezut niciodată că ni s'ar putea contesta chiar înfăptuirile bune, pentru care am muncit și muncim conștiincios.

Nu s'au preocupat învățătorii de sănătatea satelor?? Cine este în stare să susțină cu tărie acest lucru? Când noi predăm în fiecare an la șt. naturale și igienă chestiune de sănătate și igienă; când cetățenii de mîine învață lucrurile acestea de pe băncile școlii, cum putem fi învinuiți că nu luminăm poporul în latura sănătății.

Apoi la cercurile culturale nu se desvoltă în fiecare an în ședințele publice, subiecte ca acestea: Higiena satelor, Bolile moliptoare, Farmacia populară, Cum ne putem feri de boli, Cum ne putem vindeca de boli, Cantina școlară, etc., etc.

Dar să mergem mai departe. Odată cu înființarea pregătirii premilitare, unde activează în majoritate învățătorii, se cere să se predea chestiuni de igienă și să se țină conferințe în acest sens. Cine fac toate acestea? Învățătorii.

Deasemenea, la străjerie, unde activează tot învățătorii în pro-

După acestea s'a votat legea.

Examenul de gr. II se va ține la 21 Martie a. c., la care se pot prezenta toți câți s'au înscris și au dreptul după legea învățământului primar. Nici-o probă nu e eliminatorie. Nota cea mai mică este 5 și media generală 7,50. Subiectele lucrărilor scrise se vor alege din activitatea școlară și extra-școlară a învățătorului.

— o x x o —

porția cea mai mare, ni se preține o adevărată specializare în ceiace privește igiena și sănătatea. Aci învățătorii sunt obligați să facă lecții de prim ajutor, să înființeze farmacii, să dea sfaturi în legătură cu igiena și sănătatea.

Mergînd mai departe, trebuie să recunoaștem că la multe școli primare din țară s'au înființat farmacii școlare pentru inițierea viitorilor cetățeni.

Dar cantinele școlare, în cea mai mare parte opera învățătorilor, nu sunt preocupări ale acestora, în ceiace privește lupta pentru sprijinirea sănătății satelor.

La căminurile culturale, însuflețite de multe ori numai de învățători, se țin conferințe de igienă, se distribuie cărți sătenilor în legătură cu igiena, se înființează farmacii sătești de unde sătenii procură medicamente cu prețuri reduse.

Nu vedem în toate cele expuse mai sus opera învățătorilor? Desigur că da. Ei sunt pe lângă meseria lor și doctori sau agenți sanitari. Acest adevăr l-a recunoscut presa și toți aceia care se interesează de aproape de bunele realizări ale învățătorilor.

Atunci avem dreptul să întrebăm pe anumite persoane: Pentru ce ne acuzați pe nedrept Domnilor? Pentru ce ne acuzați că nu îngrijim de sănătatea publică cînd vîn fapte elocvente să vă surpe afirmațiile?? De ce ne contestați pînă și înfăptuirile bune și demne din satele unde ne facem apostolatul? Au făcut mai mult ca noi în privința sănătății satelor, alții?? Rare excepții. Atunci de ce ne distrugeți dragostea de muncă pentru ridicarea igienică a satelor și nu ne lăsați să lucrăm în liniște?? De ce ne tulburați??

Dar cu toate afirmațiile eronate, cu toate că ni se nesocotesc înfăptuirile și munca noastră cinstită, vom fi la datorie, să dovedim că am știut și știm să contribuim la ridicarea igienică a satelor.

Iar vouă celor ce ne nesocotiți munca vă va spune timpul ce pot face învățătorii pentru sănătatea satelor.

I. Lupu-Rișlețu

Citiți și răspândiți ZIARUL

„SEMANATORUL“

I. SLAVICI ȘI TRIBUNA

(Ideile politice ale lui I. Slavici în acțiunea Tribunei).

Cercetând articolele de fond din primii ani de apariție ai Tribunei, care mai întotdeauna erau nesemnate, ne face să credem că autorul lor nu era altul de cât I. Slavici, de oarece găsim asemănarea ideilor din aceste articole cu cele din articolele semnate de el. Din ele putem extrage ideologia politică a „directorului”.

De multe ori însă el declară că nu este om politic și mai ales nu ca om politic a venit la Tribuna, ei ca om de cultură, reprezentând direcția culturală a ziarului. Aceste declarații nu arată însă că n'a făcut politică, el fiind chemat de trei ori de Unguri în fața justiției. Chiar idealul lui permanent, „unitatea culturală”, implică anumite atitudini în fața evenimentelor politice de atunci. Anul 1887 ni-l arată pe Slavici ca secretar al partidului național, ca un triumf al politicii Tribunei.

În anul 1871 trimite la Conv. Literare: „Studie asupra Maghiarilor”, unde, în lumina principiilor sociologice moderne, ne înfățișează o judecată pozitivă asupra ființei etnice a poporului maghiar și raporturile lui cu românii. Din Universitate îl găsim deci cu o concepție împiedecă despre situația politică a poporului român. În împrejurările de atunci el nu vedea necesitatea de viață a poporului român de cât prin unitatea culturală, peste hotarele politice, care nu erau croite după interesele acestui popor. Existența unui stat și chiar, sau mai ales, a unui popor care nu trăiește într'un stat național, nu este determinată numai de vitalitatea lui, ci este condiționată și de mediul politic în care este așezat, care poate fi favorabil sau nu, unei dezvoltări progresive a respectivului stat sau popor.

Poporul român de rasă latină, așezat în mijlocul unui semicerc de popoare slave, se completează spre apus cu poporul maghiar, un izolator față de alt grup mare de altă rasă: popoarele germane. Un ostrov bătut de furtunile istoriei într'o mare de popoare streine de rasa noastră. Rivalitatea dintre aceste popoare a fost o fericire pentru noi. Am rezistat prin ciocnirile râvnelor de cucerire ale fiecăruia. Oscilând în sfera de interese a acestor națiuni învecinate, poporul român și-a menținut independența în Principatele Dunărene.

I. Slavici căuta pericolul extern al poporului nostru și mijloacele de rezistență. În studiile lui vede pericolul în rasa germană, însă mai târziu și-a dat seama că îndepărtajii Germani nu sunt așa de periculoși ca vecinii Slavi. De ci trebuia să ne apărăm. Și într'un caz și într'altul Slavici vedea în Unguri un aliat folositor, ei fiind de asemenea izolați în mijlocul celorlalte popoare. O aceeași credință avea și Bariț. În Imperiul Habsburgic Slavici vedea un scut de apărare contra pericolului slav, pericol mai mare de cât șovinismul maghiar. Pentru I. Slavici situația Românilor în A. Ungaria se prezenta astfel: Dacă nu se putea gândi la o independență completă, idealul de de prezent era o autonomie relativă în cadrele Monarhiei, cu asigurarea tuturor drepturilor necesare dezvoltării culturale. Aceste drepturi le „făgăduise” Casa de Habsburg și rămânea numai să fie legitimate de parlamentul din Budapesta. Cu m aceștia refuzau, Români s'au văzut siliți să lupte prin orice mijloace împotriva statului maghiar. Băcotearea parlamentului din Budapesta prin pasivitatea politică a Românilor, era cel mai drastic mijloc. I. Slavici precizează că nu luptă de cât contra sistemului de guvernare maghiar, nu contra poporului care ar trebui să trăiască în armonie cu Românii aliații firești contra popoarelor vecine (cu ocazia unui proces de presă face această declarație lapidară: „Și dacă noi ne luptăm contra cuiva, acesta nu e poporul maghiar, nici chiar actualul guvern, ci actualul sistem de guvernare, care nu se potrivește cu adevăratele interese ale țării”).

Pe scurt: alipirea față de Casa de Austria și lupta contra politicii ungurești, sunt cei doi stâlpi de temelie ai concepției politice pe care Slavici a avut-o la Tribuna. Pentru el, cei care voiau să renunțe la Monarhia erau niște svăpăiași, iar cei care voiau o împăcare cu orice preț cu Ungurii niște trădători ai intereselor poporului românesc. Cuvântul „tradiție” pentru Slavici e ceva scump și condamnă pe acei care nu leagă tendințele prezente de cele din trecut, care în conștiința poporului se înșiră pe firul tradiției neștrămutate. Necesitățile de dezvoltare ale unui popor pot varia dela o epocă la alta dar drumul pe care se îndeplinește această dezvoltare numai poporul îl poate indica. Acesta este drumul tradițional.

Mitrop. A. Șaguna, pentru care Slavici avea un cult, fusese ultima verigă din lanțul tradiției. Crezul acesta politic al lui, nu era o atitudine de circumstanță, ci o convingere bazată pe principii, care pot fi eronate, însă pentru el erau adevărul însuși. Dacă nu aproba pe acei care credeau că poporul român nu se poate dezvolta de cât într'un singur stat, nu se gândea să renunțe la independență. El se baza pe concepția că progresul unui popor este condiționat, nu de un stat politic, ci de un organism social. Ce este un organism social?

„Când omenirea cugetă, voește, lucrează și se dezvoltă; când ea trăiește prin aceste funcțiuni ale ei, atunci viața ei nu poate fi întâmplătoare, ea trebuie să aibă un organism. Pe acesta eu îl numesc organism social, acel organism nematerial de raporturi, care conține în el legile conform cărora cugetă, voește, lucrează și se dezvoltă omenirea prin oameni și oamenii prin omenire. Acest organism social e ceea ce este esențial în societate.” (Convorbiri Literare V, pag 179).

Care-i chemarea acestui organism? „De a da omului acele condiții de dezvoltare, care el singur, fără societate, nu le-ar fi putut avea”.

(Conv. Lit. pag. 324). Poporul român trebuia să fie un exemplu, pentru aceasta creându-și prin cultură un organism social care să-l sprijinească pe calea progresului.

Cât timp a stat la Tribuna Slavici a fost în conflict nu numai cu Unguri, din cauza concepției politice, ci și cu o parte din Români, ca acei care voiau o împăcare cu Ungurii fără condiții. Acesta ar fi fost primul gest de închinare a steagului. De o împăcare vorbea și el, însă condiționată: în cadrul unei Monarhii federaliste și egalitate cu Ungurii. O astfel de împăcare e imposibilă. Aceste deziderate erau spuse cu mare curaj de către I. Slavici, în coloanele Tribunei, fapt care îl făcu mai iubit de Români și mai hulit de Unguri. Ziarele ungurești îi spunu chiar că nu e cetățean unpr și ca atare trebuie expulzat, fiind o adevărată nenorocire pentru societatea în mijlocul căreia trăiește. Pe străzile Clujului se ardea „Tribuna” și se făceau manifestații cerând suspendarea ei. Oficialitatea l-a chemat de trei ori în fața justiției și de trei ori a fost condamnat; iar Ungurilor li s-a părut totdeauna pedeapsa prea mică.

Dintre Români, adversarii politicii ai lui au fost din două grupe: moderatii și naționaliștii intrasigenți. Cei dintâi erau organizați, cu presă „Telegraful” și aveau în frunte pe Mitrop. Miron Romanul care voia să pășească pe urmele marelui Șaduna, însă nu avea nici capacitatea și nici pregătirea acestuia. Polemica dintre aceste două tabere prin Tribuna și Telegraful, folosea mult celor dela Budapesta, alimentându-se cu intrigi contra lor. I. Slavici văzând că „Pesti Naplo” vorbește de cei dela Tribuna ca de niște „lepădături ale societății Românești”, cere adversarilor ca cel puțin în fața dușmanului să nu ne arătăm slăbiciunii și mai ales să nu atribuim unui adversar conațional păcate pe care nu le are.

Nu este de prisos să amintesc că

Genul nostru dramatic

Această parte a literaturii noastre a urmat în dezvoltarea sa aceeași evoluție ca și celelalte genuri literare: dela simple traduceri, la lucrări de imitație, ajungând mai târziu la opere originale. Nota deosebită a acestei dezvoltări, au fost marile dificultăți cari trebuiau învinse, fiindcă o operă dramatică cuprinde o picătură de viață care nu e menită să rămână închisă între două scoarțe, ci să se reverse pe scena unui teatru, care la rândul-i trebuie să aibă o scenă bine înzestrată, scenă care cere actori bine pregătiți și un public la care trebuie să existe un gust teatral.

De aceea frunța și i literaturii noastre luptă la început să biruiască aceste dificultăți.

Astfel Heliade Rădulescu se gândește la înființarea unei societăți teatrale care să dea primele îndrumări actorilor, societate ale cărei baze fuseseră puse mai dinainte de Constantin Goleșcu și de Ion Cămpineanu. Aceasta era Societatea Filarmonică din timpul lui Grigore Ghică (1822-28).

Cu acelaș scop, în Moldova, înființase și Gh. Asachi Conservatorul filarmonic dramatic.

Pe scena teatrului din Chișinău primii artiști au fost elevii seminarului, iar primul șef de orchestră a fost un vestit lautar al timpului — Lemiș.

Vasile Alexandri ne spune că la orice reprezentație din acest timp se întâlnea nepregătirea actorilor, mai ales pentru rolurile mai dificile, improvizarea ușoară și lipsa simțului scenic și literar. Se auzeau de pildă împușcături de pistoale când acțiunea se petrecea în timpul când încă nu era cunoscut praful de pușcă.

Observațiile Bardului dela Mircești sunt necruțătoare, dar adevărate.

Incerările din acest timp sunt modeste dar se urmărea un scop înalt: „Pe scena românească, să răcune graiul românesc”.

Aceasta era situația când la conducerea teatrului din Moldova vine Mihail Kogălniceanu, Vasile Alexandri și Costache Negruzzi.

Vasile Alexandri inaugurează în timpul carierei sale teatrale și ca scriitor dramatic cele două specii ale genului dramatic: *comedia și drama*.

Comedia românească are doi reprezentanți: pe Vasile Alexandri și I. L. Caragiale, exceptând încercările cari nu s'au bucurat de reușită.

În comedii lor se oglindește *societatea și politicul timpului*. Astfel Alexandri trăind într'un timp când influența apusului dezvoltă forme fără fond, iar curentul latinist pretenționi fără teme, creiază *comedia socială*.

În *comedia socială*, Alexandri, *zugrăvește societatea din acel timp*, combatând defectele societății ca: vanitatea, ignoranța ambiția.

această polemică n'a durat mult, căci partidul moderat al lui P. Cosma n'a trăit prea mult, iar șeful s'a întors la adevăratul partid național al românilor. Cu toate astea, nu-l cruța pe Slavici și tovarașii lui nici acum. Dovada ne-o face broșura „Încă o o rază de lumină” pe care o publică după împăcarea cu partidul național. (În numărul viitor: Idelle culturale).

Așa avem:

Coana Chirița la Iași,
Chirița în Provincie,
Coana Chirița în Voiaj,
Coana Chirița în balon.

O serie de comedii cari oglindesc pretențiile ridicole ale unei cucoane de provincie, ce nu vrea să-și mărite fata în sat, dar care e păcălită de doi șmecheri de oraș cari se dau drept agă și spătar. În fiecare comedie Coana Chirița e pusă în diferite situații.

Iorgu dela Sadagura. Tânărul Iorgu după ce terminase învățătura în satul țârg Sadagura de lângă Cernăuți începe să se vaite de marea incultură a Moldovei. Din cauza acestei pretenții unchiul său Damian îl alungă. Luptând cu multe peripeții, se reîntoarce acasă prețind tot ce-i strămoșesc.

Rusalite. E vorba de profesorul latinist Galușcă, care zicând că se trage dintr'un general al lui Cezar numit Galuscus are pretenția să i se zică și lui Galuscus.

Este timpul când din cauza reformelor și influenței apusului dispar multe figuri plăcute ale vieții românești pe care Alexandri caută să le immortalizeze în comedii sale ca:

Mama Anghelușa — doftoroaia satului.

Surugiul — conducătorul poștalionului după vremuri.

Barbu Lautarul — figura lautărească.

Boeri și ciocoi este cea mai reușită comedie a lui Alexandri apărută în 1874. Această comedie oglindește viața socială a Moldovei între 1840-46. Personajele comediei reprezintă anumite clase sociale.

Stâlpeanu — reprezintă pe vechii și adevărații boeri.

Hârbozeanu — pe boeri parveniți — ciocoi.

Arbore Răzeșul — țărăniimea.

Radu — tineretul generos.

Alexandri se îndreaptă către ciocoi care aleargă după ranguri, dar când e vorba de interesele superioare ale țării aleargă la intervenții streine. În vinele lor nu curge sângele boeresc plin de demnitate. Vechii boeri găseau împreună cu Domnul soluțiile situațiilor grele, nu alergau la ajutor strein. Boierul vrea ca țara aceasta să se conducă singură în destinele ei. Ciocoiul îi răpește această libertate și totdeauna această mândrie.

Comedia socială inaugurată de Alexandri, dar nedesăvârșită este continuată cu un succes neîntrecut până astăzi de I. L. Caragiale. El ne zugrăvește societatea românească către sfârșitul secol XIX-lea care mai este încă presată de formele civilizației apusene.

(Va urma)

MOTIV

Onică Palhac e unul dintre școlarii buni din clasa mea.

Își învață totdeauna lecțiunile, își scrie regulat temele și nu lipsește niciodată dela școală.

Într'o zi Onică a lipsit dela școală, lucru ce m'a făcut să mă mir.

A doua zi când am intrat în clasă l-am întrebat pe școlarul meu de ce a lipsit dela școală.

— De ce ai lipsit ieri dela școală măi Onică?

— Domnule, am lipsit pentru că mi-a spus mama că mă doare capul.

Plantele medicinale

Porumbul în medicină

Originar din America și cultivat ca plantă alimentară în toată lumea.

Medicina, în special cea populară, întrebuințează mătasea fructului.

Proprietăți: calmante, diuretice, rezolutive, antituberculoase.

Medicament intern: 1. Ceai san fierură (10—20 gr. de mătase la $\frac{1}{2}$ — $\frac{3}{4}$ litru de apă).

2. Sirop (40—60 gr. pe zi în mai multe rânduri). Se prepară: mestecăm și încălzim 975 gr. sirop de zahăr cu 25 zeama stoarsă din mătasea de porumb proaspătă.

Preparatele de mai sus sunt bune contra reumatismului, bolilor canalului urinar, ale bășicilor udului, ale rinichilor și albuminei. Mătasea de porumb e unul dintre cele mai bune calmante ale durerilor pricinuite de cistita cronică, de bolile de rinichi și de inimă. Ea e și unul dintre cele mai bune remedii contra nisipului și a pierderii de substanțe de natură fosfatică prin urinare, ușurând și ieșirea udului, în caz de urinare anevoioasă. Cantitatea de urină după 24 ore de la prima întrebuințare e de 3—4 ori mai mare ca înainte. Cura de mătase de porumb nu are nici o urmare primejdioasă asupra organismului, așa că ea poate fi continuată 4—6 săptămâni, cu mici pauze.

Spălăturile și băile cu zeama de cocean de porumb, înainte de ungerea cu medicamente, vindecă râia.

Ceaiul de mătase de porumb și codițe de cireșe, e și mai bun pentru ușurarea udului, pentru desumflarea picioarelor, a ochilor, în bolile de rinichi și de inimă.

MEDICINA POPULARĂ.

1. Cataplasmele de mămăliga caldă puse pe partea suferindă alină purerile și junghiurile.

2. Fumigațiile (faină aruncată pe jaratec aprins) alungă durerea de cap și tusea, provocate de guturai.

3. Faina de mălai vindecă o-păreala la copii și la persoanele grase.

4. Ceaiul și fierțura de coceni de porumb și coaje de stejar, alină durerile trânjilor.

5. Siropul de boabe (3 pumni de boabe sfărâmate, țerte în 2 litri apă, până ce rămâne cam un litru, apoi zeama aceasta o fierbem cu 3 | 4 kg. de zahăr) vindecă astma și guturaiul.

6. Mămăliga cu lapte fiind bogată în grăsime — e un bun aliment recomandându-se celor „slăbiți de boli, convalescenților, tuberculoșilor și copiilor slăbiți.

În afară de acestea porumbul se mai întrebuințează ca hrană pentru om și animale de casă, precum și în industria zahărului.

Recoltarea. Mătasea de porumb se culege la câțiva timp după ce a ieșit din fruct, dar înainte de a lăsa să se vestească vârful. Ea se întrebuințează proaspătă sau se usucă (mai bine la umbră) în încăperi încălzite pentru că astfel își păstrează mai bine culoarea sa naturală.

Mătasea de porumb n'ar trebui

să lipsească din farmacia casnică a nici unei gospodine.

E un articol căutat în comerțul medicinal din țară și străinătate. Anul trecut s'a platit kgr. de mătase de porumb cu 20—30 de lei.

Dr. S. SOFONEA

—XOOX—

Staturi medicale

Contra tusei și răgușelii. Faceți inhalatii cu: Tinctură de eucalipt 20 gr. — Apă de gudron 1 litru, sau cu: Gomenol 20 gr. — T-ra benzoës 80 grame. Într'o oală umplută cu apă în clocotă turnați o lingură din unul din amestecurile de mai sus și inhalați aburii.

2) Luați apoi Benzoat de sodiu 15 gr. — Sirop Toin — Sirop de codeină câte 50 gr. — Sirop de muguri de brazi câte 125 grame, turnați din acest amestec o lingură într'o ceașcă cu ceai cald de specii pectarale și beți la fiecare 2 ore.

E bun contra tusei și răgușeli.

O poziune calmantă. La o ceașcă de ceai de floare de tei sau de foi de portocale se adaugă zahăr suficient și 10 picături de laudanum. Calmează minunat tusea chinuitoare, durerile de stomac, de intestive.

Pomezi contra mătrefei uscate. Formula dr. Gaston: Balsam de de pern 10 gr. — Balsam Fioravanti 20 gr. — Acid salcicic 2 gr. — Sulf precipitat 3 grame.

Formula dr. Vidal: Sulf precipitat 6 gr. — Unt de cacao 10 gr. — Ulei de ricină 50 gr. — Balsam de Pern cât trebuie.

Pentru a desinfecța latrinile. Luați: Sulfat de fier 500 gr. — Sulfat de zinc 50 gr. — Ipsos 500 gr. — Cărbune praf 500 gr.

Aruncați zilnic în latrină 50 grame din acest amestec și astfel desinfecțați latrina.

Pomadă contra buzelor crăpate. Ulei de migdale dulci 65 gr. — Alb de balenă 12 gr. — Ceară albă 13 gr. — Esență de roze 1 gr.

Ori: Vaselină sterilizată 50 gr. — Lanolină 25 gr. — Borat de sodiu 3 gr. — Esență de bergamotte 20 picături.

O fricțiune tonică pentru rădăcina părului. Maduvă de bou 60 gr. — Ulei de rețină 30 gr. — Tonin 3 gr. — Esență de leventică 30 de picături.

Mirosul urât din gură din cauza stomacului. În orice caz dinții trebuie bine curățați, să nu rămână resturi alimentare printre măsele. Să se combată boala de stomac (gastrită, dlopepsie). Medicul specialist va vedea, dacă e nevoie de spălături stomacale. Nu veți minca ridichi, usturoi, varză, fasole și alte mîncări grele. Veți ține în gură bomboane de mentă. Va veți clăti gura cu: Acid timic — acid benzoic a 0,50 ctg. — Esență de mentă 5 picături — Alcool 100 grame — $\frac{1}{2}$ linguriță din acest amestec se toarnă într'un pahar cu apă — cu care se clătește gura.

Din revista „Sănătatea”

Farmacia școlară

„Acela care-și îngrijește sănătatea, o va îngrijii și pe a celorlalți de lângă el.”

După cum nu poate fi lipsită de muzeu, atelier, sală de lectură, bibliotecă, cinematograful etc. tot astfel școala nu poate fi lipsită nici de farmacie, care joacă un mare rol în educația școlară.

Astăzi, încă predomină și persistă în poporul nostru ideea că, leacurile băbești sunt acelea care-l vindecă de orice boală. Absolutul cursului primar și supra-primar, nu-i este completă învățătura primită, dacă n'are noțiuni farmaceutice și dacă nu cunoaște puterea de vindecare a medicamentelor.

Farmacia și medicamentul este pentru ei un simbol pipaibil de îngrijire a sănătății. Copilul trebuie deprins încă din școală cu tot ce-i este necesar în viață. Când va vedea în ochii lui pe învățătorul său cum îngrijește un bolnav, prin întrebuințarea medicamentului, își va forma o credință nestramutată în direcția aceasta zicând: medicamentul este acela care-ți redă sănătatea pierdută.

Tot prin ajutorul farmaciei școlare, facem să fie o legătură mai strânsă între școală și satean. Facem pe satean să-ți viziteze școala din curiozitate impusă de copil. În felul acesta îl domesticim și-i facem școala mai atrăgătoare. (Am avut ocazia să vindec cu medicamentele ce le posed în farmacia școlară, oameni, cari umblând prin babe nu s'au putut vindeca, pe când eu i-am vindecat în cel mai scurt timp posibil). Acești oameni s'au alăturat de școală și învățător cu tot sufletul, iar copiii și i-au trimis zi la zi, zicând: „numai școala este acela care-ți dă tot ce-ai nevoie”. O farmacie școlară nu trebuie să aibă strictul necesar, pentru a putea face față bolilor infecțioase întâmpinându-le în mod preventiv, până ce bolnavul are posibilitatea să plece la un spital.

Multe din aceste medicamente și-le poate procura singur învățătorul cu elevii școlii în timpul verii, de ex.: plante și flori medicinale. Odată cu această selecție de plante și flori învățăm pe copil, deprinzându-l a-și procura singur aceste plante, întrebuințându-le după recomandările date de învățătorul său. Acesta este unul din rolurile unei farmacie școlare.

Numai în felul acesta vom putea stărpi pe acele babe cu leacurile lor, cari dăunează mult omenei, prin întrebuințarea descântecelor și a altor obiceiuri, cari nu fac altceva decât să întărească și să răspândească tot felul de boli curabile și incurabile. E timpul ca noi învățătorii să luăm și această misiune sanitară, pentru că noi suntem acela, cari venim în contact direct cu ei, noi le cunoaștem nevoia și durerea și numai noi le putem veni în ajutor.

Doctorul vine în sat odată sau de două ori pe lună și atunci în fugă. Ce poate să vadă în acest timp, într'o oră de vizită medicală? Pe a cui cap cade toate acestea? De aici urmează contaminarea satului, slăbirea frecvenței și apoi închiderea școlii. Dar doctorul nu poartă o vină atât de mare, căci

el ar sta și două ore, dacă țărânu-l și-ar arăta boala. Cauza toată nu este de cât aceea că el nu este pregătit cu nimic în direcția aceasta și de aici urmează răspândirea tuturor boalelor. El are orăre când aude de doctor.

Se ascunde, se ferște a-și arăta boala care-l sapă. Mama ca să-și dea leacurile recomandate de băbă copilului ei, îl înspăimântă cu doctorul: „ia și bea dragul mamei, căci de nu, te duc la doctor și are să te taie”. Igienei casei și păstrarea curățeniei e de o minusculă importanță.

El este mulțumit să doarmă cu purcelul cumpărat și cu gănile sale la un loc, să se culce cu săptămânilor nespălate pe picioare, cu ele pline de noroiu și cu gunoiul de un lat de palmă. E dureros pentru noi. O igienă în felul acesta păstrată, ne periclitează și pe noi sdruncinându-ne sănătatea, pe cari puțini din noi o posedă pe deplin. Deaceia mulți învățători mor cu zile, iar cari mai rămân au nevoie de a se duce la băi, sanatorii sau alte ospicii de îndreptare și căutare a sănătății.

În alt număr, voi da o listă de medicamente necesare unei farmacie școlare.

C. Ionescu-Brădicești

Rusești-Noi—Lăpușna.

—OOOO—

Si vis pacem, para bellum

Amintirea actului unirei țării românești are rolul nu numai de a-l sărbători, ci de-a arăta că întregirea neamului românesc s'a făcut nu datorită norocului și nici ca o pomană a diplomației europene; România și-a dobândit hotarele ei adevărate prin împlinirea unei porunci înfiptă în sângele și sufletul românului de către moșii noștri Romani și Daci, ce ne-a lăsat ca moștenire tot pământul cuprins între Tisa, Nistru, Dunăre și Mare.

Și împlinirea acestei porunci a instinctului național s'a înfăptuit și pecetluit — dându-i sfînire de mare act — prin sângele a 800.000 de ostași români, căzuți pe câmpul bătăliilor din 1916-18.

Și mai are un rost amintirea întregirii neamului. Azi, când unele popoare turbură — prin revizionism — pacea lumii, suntem chemați — stăruitor chemați — a ne căli forța morală, și pregăti forța militară, spre a fi gata oricând în slujba și apărarea drepturilor câștigate și lăuate nouă în păstrare. Și că simțim în noi înalta chemare a celor 800.000 de morți de-a trece și urmașilor noștri hotarele odată statornicite și pecetluite prin sânge.

Așa să ne ajute Dumnezeu!

Gr. Ionescu

Ciamurlia-Mică

RECENZII

„Revista”, Asociației Învățătorilor din jud. Bălți. Anul X, No. 1, Ianuarie 1937.

În numărul 1 remarcăm articole interesante ca: Individualitatea, fazele evoluției sale și formarea personalității de V. Isac; Metoda experimentală în studiul individualității de I. Antoși; etc. Revista e bine redactată.

„Școala Ialomiței”. — Revista Asociației Învățătorilor din jud. Ialomița. Anul VII, No. 9—10. Noembrie-Deceembrie 1936.

Am primit un număr al revistei colegilor de la Ialomița. Articole literare și pedagogice bune; remarcăm: Crimă și educație de L. S. Belciu.

Cronica externă

Cronica noastră externă, neapărănd în numărul trecut al ziarului nostru au rămas o mulțime de evenimente nefinșate.

De atunci și până azi cele 2 concepții ale societății: concepția autocrată dictatorială și cea democratică-colectivă se frământă pentru câștigarea aderenților din cât mai multe țări, urgentând în același timp înarmarea și organizarea pentru războiu.

Ciocnirea acestor concepții își are ca efect material războiul din Spania. Armele vor hotărî, acolo care concepție va governa. Autocratismul dictatorial reprezentat prin armele generalului Franco a avut succese importante prin cucerirea orașului Malaga. Și la Madrid, intensitatea bombardamentului și mulțimea atacurilor au produs avansarea armatelor franciste până a împiedica comunicația Madridului cu Valencia, orașul guvernului spaniol.

În măcelul din Spania, Anglia și Franța fac diplomație Italia și Germania trimit armate și fac războiu. Rezultatele se întrevăd: Spania se fascizează și generalul Franco va fi dictatorul.

Germania cere mereu colonii. Anglia discută cererile Germaniei și votează credite fantastice pentru înarmări. În Bulgaria trec mereu avioane trimotoare de bombardament, iar înspre Germania se scurg din Bulgaria trenuri întregi de alimente.

În Rusia Stalin își suprimă adversarii prin condamnări la moarte sau deportări pe viață în închisorile polare. Trotzky abia s'a instalat în Mexico și mișcările sociale se țin lanț. Guvernul de acolo aplică concepția comunistă, iar populația cere revenirea la credința bisericii.

În Japonia s'a instalat guvern militar; în China armatele de generali se luptă între ele, iar bandiții jefuesc populația. În Siria Arabii dau atacuri organizate. În Abisinia generalul italian, vice-regele Graziani a fost rănit într'un atentat cu bombe în centrul Adis Abebei. Alt general italian a fost rănit mortal. Toate se produc când ducele Musolini primește la Roma închinăciunea de supunere a tuturor rașilor din Abisinia.

La Atena s'a ținut consiliul economic al alianței balcanice sub președinția primului Ministru Jugoslav, Stojadinovici. Și în Balcani se face diplomație multă sub care D-zeu știe ce se va fi urzind.

Cronica internă

În parlament s'a produs o declarație a D-lui Antonescu ca răspuns la comunicările produse pe chestini externe. D-l Ministru de externe a asigurat adâncirea alianțelor noastre și strângerea relațiilor cu Polonia.

D-l Iorga a declarat că ar fi mulțumit să fie precum a fost în fașiată situația externă, adăugând ca să dea D-zeu „să nu fie ce știe D-sa”. Mulți sceptici se îndoiesc de soliditatea Micii Înțelegeri.

În ultima vreme, transportarea rămășițelor pământeste a celor 2 mucenici: Moța și Marin în tot

lungul țării, cu prohodiri de preoți mai multe ca pentru oricare patriot, Stăpânitor sau geniu a produs o fierbere în sterele de conducere. Participarea Plenipotențiarilor germani și italieni la serviciul înmormântării a alarmat și mai mult.

Primul Ministru a răspuns în parlament, că dacă demnitatea națională va fi fost atinsă guvernul și fara va face totul ca să înceteze cutezanțele.

* * *
M. S. Regele a vizitat indiguirile dela com. Mănăstirea, unde se revărsase Dunărea. A admirat lucrările pe care le-a străbătut pe jos cale de 3 km., rămânând pe deplin mulțumit de sânguința populației, zelul trupelor de soldați și ordinea constatată la lucru.

* * *
Marele Voevod de Alba Iulia s'a reîntors dela Florența într'o primire triumfală dela intrarea în țară și până în capitală. Iubirea pentru dinastie se accentuează mereu în poporul românesc și devine un tot organic de sus și până jos cu cât vremurile sunt mai grele. Strângerea de suflet a poporului român pentru suferința Prințului moștenitor s'a revărsat în bucuria revenirii în complectă sănătate a scumdei odrasle regale.

* * *
La 15 Martie, acest an 15 Aprilie, se sfârșește mandatul actualelor corpuri legiuitoare.

Guvernului îi expiră la Noembrie, și o formulă de succesiune nu se întrevăde încă.

—oxxo—

RECENZII

Cărți

Toma Cocișiu. — Metodul activ și creator în educație. (La méthode active et créatrice en éducation).

Puțini știu că la Blaj există o școală de experiență, în spiritul școlii active, care a luat ființă în 1930. Această școală condusă de hârnicul coleg Toma Cocișiu a făcut progrese vădite.

Colegul dela Blaj a lucrat pe îndelete, ani de zile și nu s'a făcut cunoscut decât după experiențele sale au dat rezultate bune.

De curind, d. Cocișiu a tipărit o broșură lămuritoare, asupra școlii de experiență dela Blaj și asupra așazisului „metod activ și creator în educație”. Lucrarea aceasta e împărțită în trei părți (gîndiri-acțiuni, sentimente-acțiuni și înțelegeri-acțiuni) și cuprinde lămuriri și explicații asupra fiecărei părți.

Gîndiri-acțiuni. În școala d-lui Cocișiu se face învățămînt de plăcere și se ține seamă ca activitatea proprie a școlarii să fie pusă totdeauna la contribuție în domeniul practic. Munca individuală și spontană, după programul centrelor sau unităților de viață, cu subiecte din mediul în care trăiesc copiii, este luată în considerare în mod special în școala de experiență dela Blaj.

Școlarii își formează singuri manualele (așa cum ne-a dovedit și d. prof. Radu Petre în lucrarea „Alte înfăptuiri în spiritul școlii active”) după ce mai întiiu au ob-

servat și discutat împreună prin anumite dizertații, subiectele alese. Lecțiunile sunt trecute prin 4 momente: alegerea, observarea, exprimarea și dezvoltarea. Rolul învățătorului e numai acela de diriguitor.

În felul acesta, punind pe copii să cerceteze natura în natură, d. Cocișiu nu e în contradicție nici cu programa analitică care prevede că e bine să deprindem pe școlari să și formeze cunoștințe trăind în natură.

Sentimente-acțiuni. În școala d-lui Cocișiu, educația religioasă are un rol de seamă. La lecțiunile de religie se ține seama de 3 lucruri: deșteptarea sentimentului religios, exteriorizarea lui printr'o formă de exprimare și acțiunea sau fapta. Religia se poate preda foarte ușor după orariul mobil, așa cum ne dovedește colegul dela Blaj.

Înțelegeri-acțiuni. Aici d. Cocișiu se ocupă de educația agricolă în școala țărănească. Li se dau școlarii manuale, planșe, tablouri, etc., de unde își culeg materialul. După ce au cercetat toți, un elev face o dizertație liberă despre cele ce-a constatat, sau face un referat scris. La discuția subiectului iau parte toți școlarii.

Textul conferinței se trece pe caete cu lămuririle necesare. La finele ciclului, fiecare școlar își are un manual de agricultură real, alcătuit în modul de mai sus.

Colegul Cocișiu, prin „Metodul activ și creator în educație” ne pune la îndemînă — pe bază de experimentări cu rezultate lăudabile — un minunat metod de învățămînt, util și ușor de aplicat.

Lucrarea d-lui Cocișiu care costă numai 10 lei se poate procura dela autor. Doritorii se pot adresa la „Școala de experiență din Blaj”.

B. Blanchard. — Arta Tăcerii (Savoir se Taire). În românește de P. Mușoiu. Biblioteca „Revistei Ideii” Str. Popa Soare 69 — București IV.

A ști să taci e o artă tot atît de importantă ca și arta vorbirii. Nu oricine știe să tacă și nu oricine știe cînd să tacă. Sunt anumite momente cînd trebuie să taci; cînd vorba srică foarte mult.

Înțelepciunea populară cuprinde o mulțime de adevăruri în privința tăcerii: „Dacă tăceai filosof rămîneai”; „Nu vorbi ceia ce nu trebuie”; „Limba taie mai mult decît sabia”, etc., etc.

Prin traducerea lucrării „Savoir se Taire” d. P. Mușoiu ne pune la îndemînă o minunată carte în care se găsesc o mulțime de chestiuni importante în legătură cu „Arta Tăcerii”.

Nellu Cristescu. — Din poezia anotimpurilor. Caracal, 1936.

Pe d-l Nellu Cristescu îl cunoaștem din revista Zorile Romanului, unde e colaborator permanent.

De data aceasta, domnia sa ne prezintă un mic volum de versuri cu titlul „Din poezia anotimpurilor”. Grupate după anotimpuri, versurile d-lui Cristescu zugrăvesc în mod plăcut aspecte

variate și reale din natură.

Autorul volumului „Din poezia anotimpurilor” dovedește și cu acest prilej vădit talent. Versurile domniei sale pot fi citite cu plăcere de către toate vîrstele.

Ștefan Manoliu. — Despre „Om și Univers”. București, 1936.

Am primit la redacție broșura cu titlul de mai sus; în care autorul aduce cîteva contribuții la clarificarea vastei probleme „Om și Univers”. E o sarcină destul de grea aceea pe care și-a luat-o autorul; dar după cum spune și domnia sa în introducere, n'a căutat să facă altceva decît să aducă anumite precizări, în limita posibilității, problema fiind, în contestabil, prea vastă.

Lucrarea d-lui Manoliu merită atenție, intrucît precizează cîteva chestiuni importante.

Reviste

„Banatul Literar”. — Caransebeș. Director: Lucian Costin. Redactor: Gh. Lică-Olt.

Revista „Banatul Literar” direcționată de d. Lucian Costin și redactată de d. Gheorghe Lică-Olt: a implinit doi ani de existență. La finele celui d'aldouilea an „Banatul Literar” se prezintă cu un frumos bilanț de realizări în ceia ce privește proza, poezia, folclorul și teatrul.

Acum, cînd păsește sigură pe drumul viitorului, ne facem cu plăcere datoria de a urei revistei „Banatul Literar” și conducătorilor ei, ani mulți și fericiți pentru incurajarea, înghebararea, orientarea și valorizarea literaturii și artei.

„Școala Basarabeană”. — Revistă lunară de cultură pedagogică și apărarea intereselor învățătorescilor. — Organ al Asociației Învățătorilor din jud. Lăpușna.

Ca întotdeauna revista colegilor dela Lăpușna se prezintă bine din toate punctele de vedere. În numărul de pe Ianuarie 1937, articolele interesante și documentate; la buletinul profesional: proiectul de lege pentru un nou examen de gr. II; recenzii destul de bune; cronica, bogată și variată.

„Progres și cultură”. — Revista Asociației Învățătorilor din jud. Mureș.

Despre această revistă n'am vorbit pînă acum în coloanele organului nostru. Ne facem cu plăcere datoria acum. Numărul pe Ianuarie bine redactat: articole bune; recenzii f. bune. Bine direcționată și redactată, revista „Progres și cultură” se clasează printre cele dintiiu publicații învățătorescilor.

„Școala vremii”. — Revista Asociației Învățătorilor din jud. Arad.

Spicim din No. 1, Ianuarie 1937, următoarele articole importante: Activitatea extra școlară în spiritul vremii de Vasile Lădaru; Conducătorul și școala arădană de Ion Brazdă; Datorii sfinte de I. V. Dincă. Cronică bogată și îngrijită.

Cu prilejul împlinirii a șapte ani de viață urăm revistei colegilor dela Arad viață lungă cu orizonturi largi pe drumul culturii naționale.

„Școala și familia de mîine”. — Anul X, No. 91 — Ianuarie 1937. Director: Marin N. Biciulescu. Redacția și Administrația: Str. N. Bălcescu No. 2, București III. Abonamentul: 60 lei pe an.

Trecind în al zecelea an de viață revista „Școala și familia de mîine” va fi mai departe propagatoarea noulor metode de educație și învățămînt cu tendințe de stabilirea unei colaborări cit mai apropiate între școală și familie. Urăm spor la muncă.

I. Lupu-Rîjleju

—oxxo—